

Groep 3

Om de overgang van groep 2 naar groep 3 zo klein mogelijk te maken werken we in groep 3 rondom thema's in hoeken en leren door spel. Er worden korte lessen gegeven vanuit een doel met een regelmatige verwerking in het platte vlak. De doelen worden gehaald uit de methodes en van het SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling). Er is veel afwisseling en we proberen veel te bewegen tussendoor om alle kinderen alert en betrokken te houden.

Na elke vakantie wisselen van thema, met uitzondering van de periode tussen herfst en kerst, dan zijn er 3 korte thema's.

Rekenen:

We werken in groep 3 vanuit de doelen van het SLO, de methode Wereld in Getallen (WIG) en Met Sprongen Vooruit (MSV). In totaal wordt er een uur per dag gerekend, verdeeld over de dag heen. Zo zijn er rekenopdrachten te vinden in de hoeken, in circuits (spelletjes en rekenactiviteiten in kleine groepjes) en wordt er een klassikale les gegeven die 1 doel behandelt.

Hieronder ziet u een overzicht per thema welke doelen er behandeld worden.

Thema 1:

- Leren tellen tot 20 heen en weer en vanaf willekeurig getal. (MSV)
- Getalbeelden opzetten en benoemen op rekenrek aanvullen tot 10 en de splitsingen.(tweelingen) (MSV)
- Kijken naar rekenrek (en in gedachten een streepje zetten bij een getal) (MSV)
- Ik ken de buurtgetallen t/m 20
- Ik kan getallen t/m 20 ordenen
- Ik kan de cijfers t/m 20 schrijven
- Ik kan een getalsymbool koppelen aan een hoeveelheid.
- Ik kan getallen t/m 20 plaatsen op een getallenlijn
- Ik kan de dobbelsteenstructuur t/m 6 en de dubbelen (2,4,6,8,10) vlot herkennen
- Ik kan snel tellen door te structureren (groepjes maken)
- Ik ken de begrippen meer, minder en evenveel en kan ze toepassen in verschillende situaties (heb ik genoeg?)
- Ik kan meten met papierstroken, blokken en maak kennis met liniaal en meetlint.
- Ik ken de begrippen links/rechts, voor/achter, boven/ beneden, zowel in de ruimte als op het platte vlak.
- Ik kan plaats bepalen op een eenvoudige plattegrond.
- Ik kan getallen splitsen t/m 10 in contextsituaties. Bv ik heb 8 potloden, in mijn ene hand heb ik er 5, hoeveel dan in mijn andere hand?
- Ik kan een eenvoudige grafiek invullen (hokjes kleuren)
- Ik oefen erbij- en eraf-situaties met concreet materiaal/in concrete situaties.
- Ik ken de dagen van de week.
- Ik kan blokkenbouwsels nabouwen van een tekening of door mondelinge instructie
- De leerlingen leren praktische en formele rekenwiskundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven. (bijv. Hoeveel mensen zitten er in de bus vóór, en ná stop bij de bushalte?; Welke dominostenen hebben in totaal vijf stippen?)
- Ik kan patronen ontdekken en voortzetten
- Ik kan mozaïek-figuren (na)leggen

Thema 2:

- Ik kan de grote telrij opzeggen (sprongen van 10 van 0-100) (MSV)
- Ik kan van 0 naar 10tallen springen in sprongen van 10 (MSV) (vb: spring naar 50=5 grote sprongen) (MSV)
- Ik kan na het kort tonen van de flitskaarten vertellen hoeveel kralen er op deze flitskaart geschoven zijn en hoeveel niet. (MSV)
- Ik kan zonder het zien van het rekenrek bepalen hoeveel rode en witte kralen er op de bovenste of onderste staaf opgeschoven kunnen zijn als een aantal genoemd wordt. (MSV)
- het structureren van getallen (bijv. bij het splitsen; het tientallig structureren, in eenheden, tientallen, enz.; het turven; een 'rond' getal)
- de hoofdbewerkingen:
 - optellingen, aftrekkingen en verschillen (bijv. samen, in totaal, erbij, eraf; het verschil tussen ... en ...; aanvullen tot, tekort)
 - pijlentaal om erbij / eraf weer te geven, los van een context
 - splitstabel om getalsplitsingen weer te geven
 - de symbolen: +, -, = (betekenis)
 - de termen bij de symbolen (bijv. plus / erbij, min / eraf,)
 - verbanden (bijv. het staafdiagram om gegevens overzichtelijk weer te geven) grafiek temperatuur (plus en min)
 - geld (bijv. het weergeven van bedragen in spreektaal en met geldnotatie, het benoemen van munten en biljetten, termen bij betalen: teveel betalen, teruggeven en wisselen) in hele euro's
 - tellen en bewerkingen ,(kralenketting, rekenrek, geld,)
 - rekenen in context
 - oriëntatie van getallenlijn tot 100 (inhoudelijk)
 - even en oneven als eigenschap van getallen (context)
 - tellen in sprongen van 2, 5 en 10
 - aantallen en getallen structureren zoals: getalsplitsingen, verdubbelen/halveren
 - betekenis geven aan de bewerkingen optellen en aftrekken aan de hand van concrete situaties waarin sprake is van 'erbij' en 'eraf'
 - het bijstellen van schattingen op basis van nieuwe informatie tijdens het uitvoeren van precieze tellingen (bijv. Als er in dit stapeltje 20 schriften zijn, kunnen er dan in de hele stapel 50 schriften zijn?)
 - ontdekken en voortzetten van patronen
 - eigenschappen van meetkundige figuren (vierkant, kubus) onderzoeken (inpakken, doosjes maken)
 - oriëntatie wegen begrippen: lichter/zwaarder/gelijk, vergelijken gewicht verschillend materiaal
 - meten van temperatuur (dag/nacht)
 - tellen en bewerkingen met rekenrek en kralenketting
 - betekenis geven aan de bewerkingen optellen en aftrekken aan de hand van concrete situaties waarin sprake is van 'erbij' en 'eraf'
 - verliefde harten
 - tellen heen en weer, grote en kleine buur tot 40

Thema 3:

- Ik kan van een willekeurig getal tot 100 tellen (MSV)
- Ik kan getallen t/m 60 en 10tallen t/m 100 ordenen (MSV)
- Ik ken de verliefde harten/vrienden van 10 uit mijn hoofd (MSV)
- Ik ken de tweelingen van 1 t/m 6 en 10 (en omgekeerd) uit mijn hoofd. (dus $4+4=8$ en $8=4+4$) (MSV)
- Ik kan minstens 10 +sommen en 10 –sommen bedenken waar 10 uitkomt (MSV)
- kinderen kennen de getallenlijn tot 30 en verkennen de getallenlijn tot 40
- -splitsen van getallen onder de 10 (vrienden van 10)
- maken van erbij en eraf sommen onder de 10
- optellen en aftrekken tot en met 5 automatiseren (sommendictee)
- -tellen in sprongen van 5 tot 30/40
- Meetkunde: bepalen van het aantal blokjes in een bouwspel; het nabouwen van een blokkenbouwspel
- Klokkijken hele uren (begrip een uur later)
- Sommen met 2 bewerkingen ($6-2-1=$ en $3+2+1=$)

- begrip de helft van (10,8,6)
- bepalen van oppervlakten

Thema 4:

- Ik kan van een willekeurig getal t/m 100 de buurtallen noemen (MSV)
- Ik kan vanaf 0 in sprongen van 10 en huppen van 1 naar getallen springen (MSV)
- Ik weet vlot antwoord op de sommen tot 10, met kennis van de verliefde harten (MSV)
- Ik weet vlot antwoord op de tweelingsommen 1 t/m 6 en 10 (MSV)
- Ik ken de splitsingen van 4,5,6 en 7 (MSV)
- Ik kan minstens 6 +sommen en 10 –sommen bedenken waar 5 uitkomt (MSV)
- Getallenlijn tot 80: Leerlingen kunnen tellen op de getallenlijn met sprongen van 1, 2,5 en 10 (zowel even als oneven getallen).
- Splitsingen tot en met 10 en sommen maken bij een splitsing.
- Redactiesommen in de context van het thema. Begrippen als meer, minder, (bijna) evenveel en de helft en het dubbele.
- Automatiseren tot en met 10.
- + en – tot en met 20 verkennen (nog niet over het tiental heen).
- Plattegrond lezen en interpreteren: bijvoorbeeld: stoel- en zaalnummers van de bioscoop.
- Geld: hele euro's als intensiveringprogramma en centen voor het verrijkingprogramma.
- Klok kijken: De hele en de halve uren.
Leerlingen kunnen het tijdverschil tussen twee klokken bepalen.
Leerlingen kunnen een klok invullen na het uitrekenen van het tijdverschil.
- Maandkalender: Leerlingen lezen een maandkalender af. Kunnen aangeven welke datum het is over een bepaald aantal dagen. Ook kunnen zij aflezen op welke dag een activiteit plaatsvindt.
- Meten: Leerlingen meten de oppervlakten bioscoopzalen.

Thema 5:

- Ik kan van 0 – 100 tellen in sprongen van 2 en 5 (MSV)
 - Ik kan vanaf 100 in sprongen van 10 en huppen van 1 naar getallen springen lager dan 100. (MSV)
 - Ik ken de vrienden van 100 uit mijn hoofd (MSV)
 - Ik weet vlot de sommen van de splitsbloemen (MSV)
 - Ik kan minstens 20 +sommen en 10 –sommen bedenken waar 20 uitkomt en idem voor 15. (MSV)
 - kritisch luisteren naar de manieren van rekenen van anderen
 - getallen tot 100 lezen en schrijven (met aandacht voor de verschillen tussen gesproken en geschreven getallen)
 - getallen weergeven in materiaal en beeldtaal (bijv. op getallenlijn, rekenrek, kralenketting, honderdveld)
 - positioneren van getallen in de telrij (bijvoorbeeld tussen twee tientallen) en op de (lege) getallenl
 - hoeveelheden en getallen tot 100 structureren in tientallen, vijftallen en eenheden.
 - aantallen en getallen structureren zoals: getsplitsingen, verdubbelen/halveren, verschil tussen getallen kunnen bepalen
 - rekenen met eenvoudige strategieën zoals: $3 + 6 = 6 + 3$ (verwisselen)
 $6 + 5 = 5 + 5 + 1$ (bijna dubbel)
- Meetkunde**
- beschrijven van routes en verbinding leggen met het vervoer
 - ontdekken en voortzetten van patronen
 - introductie van de liniaal als meetinstrument om de lengte van kleinere objecten te bepalen
 - introductie van de centimeter en de millimeter als fijnere maateenheden voor het bepalen van de lengte van kleinere objecten
 - introductie van de liter als standaardmaat voor inhoud; koppeling van deze maateenheid aan een literpak melk als referentiemaat

- onderzoek naar de inhoud van verpakkingen waar bijvoorbeeld 0,5 liter, 1,5 of 2 liter in gaat door deze te vergelijken met een literpak melk of maatbeker
- onderzoek naar de relatie tussen de vorm van een verpakking (melkpak, blikken, blikjes, flessen) en de inhoud

Taal:

We werken op school met de taal-lees-methode Actief Leren Lezen. In groep 3 ligt het accent op leren lezen. Tot ongeveer eind november worden alle letters aangeboden en geautomatiseerd. We lezen al gelijk vanaf de eerste dag kleine teksten met de letters die geleerd zijn. We proberen de nadruk te leggen op het leesplezier. Lezen onder tijdsdruk gebeurt ook niet het eerste half jaar. Eigenlijk alleen maar bij de CITO-toetsen in januari en juni.

Actief leren lezen heeft een leesboek waaruit we klassikaal het technisch lezen oefenen en vanaf ongeveer de herfstvakantie komen daar ook begrijpend lezerteksten bij. Zo leren kinderen al vroeg niet alleen te letten op het *technisch ontcijferen* van de tekst, maar ook het *weten wat je leest*. Eerst worden deze begrijpend lezen lessen mondeling en klassikaal gedaan, later in het jaar wordt dit schriftelijk. Na ongeveer 6 weken leesonderwijs starten we ook met spelling, waarbij we met behulp van het nadenkertje (luisteren-nazeggen-hakken- opschrijven-nakijken) woorden leren schrijven. Naast het leesboek is er ook een woordenschatboek, waarin elke week een praatplaat aan bod komt met de woorden die aangeleerd moeten worden.

Ook bij taal-lezen werken we in hoeken en circuits, in thema's, naast de diverse klassikale activiteiten. Er wordt ongeveer anderhalf uur per dag besteed aan lezen en taal.

Hieronder vindt u de doelen per thema voor taal/lezen:

Thema 1:

- De kinderen kennen de volgende letters:
- n/g/k/j/s/p/z/t/l/b/d/r/v/m/w/f/h
- korte klinkers: a/o/u/e/i
- lange klinkers: aa/ee/uu/oo
- De kinderen kunnen mkm woorden maken van de aangeboden letters.
- De kinderen weten wanneer er een t achter een woord komt, bv. hij past
- De kinderen kunnen het vraagteken, punt, komma en uitroepetekens toepassen in het verhaal wat ze lezen.
- De kinderen kunnen de woorden de/je/ze/te/we/me goed uitspreken en lezen.
- De kinderen maken kennis met begrijpend lezen van actief leren lezen.
- De kinderen kunnen voorspellen a.h.v. de titel waar het boek over zou kunnen gaan.
- De kinderen verwoorden en vertellen aan elkaar wat je lievelingsboek is.
- De kinderen kunnen hakken en plakken.
- De kinderen weten wat een boek, kaft, schrijver, illustrator, hoofdstuk, uitgeverij, pagina nummers, inhoudsopgave, titel, samenvatting van het boek is.
- De kinderen geven in een goede volledige zin het antwoord op een vraag.
- De kinderen begrijpen de woorden van de woordenschat lessen/woordplaten die ze toepassen om een goede, volledige zin te formuleren.

Thema 2:

- open staan voor de mening en argumentatie van anderen
- verhalende teksten ((persoonlijke) verhalen, gedichtjes, briefjes en kaarten voor anderen) (zie kerndoel 9)
- enkelvoudige zinnen
- correcte verzorgde vormgeving en lay-out (eventueel beeldende elementen en kleur)
- plezier in voorlezen worden, zelf lezen en zelf voorlezen
- gemotiveerd om zelf te kunnen lezen
- zelf schrijven
- Tweeklanken: ui, ie, ei, ij, ou, au, oe, eu
- Klankzuivere woorden van de vorm medeklinker - klinker – medeklinker: mkm (boom, roos)

- Eenvoudige zinnen schrijven met alle aangeboden spellingregels
- Rijmen
- eigen woordenschat opbouwen
- verhaalbegrip (begin – midden – eind), voorspellen
- Kaartje maken en schrijven
- Categorie om te kunnen lezen -eer, -oor, -eur, -sch-, -auw, -ouw, -ng.
- lezen van woorden met twee medeklinkers naast elkaar

Thema 3:

- enkelvoudige zinnen
- correcte verzorgde vormgeving en lay-out (eventueel beeldende elementen en kleur)
- plezier in voorgelezen worden, zelf lezen en zelf voorlezen
- gemotiveerd om zelf te kunnen lezen
- zelf schrijven - elfje
- lezen van woorden met aan het einde –eeuw, -ieuw, -uw, -nd, -b (heb), -oei, -a, -o, -u, -t, -ee
- lezen van woorden met schr- aan het begin
- lezen van woorden met twee medeklinkers naast elkaar (mmkm, mkmm)

Thema 4:

- Mondeling taalgebruik: Leerlingen houden een dialoog. (bijvoorbeeld leerlingen verzinnen een scene of voeren een stukje op.)
- Informatie verwerken en presenteren: Leerlingen maken een affiche voor de film (met tijden, aankondiging, titel, genre).
- Tekst schrijven: Leerlingen schrijven een tekst. Bijvoorbeeld een samenvatting van de film.
- Eigen mening geven in een gesprek. Leerlingen geven hun mening en onderbouwen deze over een film (spreekbeurt).
- Informatie winnen uit schema's, tabellen, digitale bronnen, kranten. Leerlingen lezen een filmagenda af.
- Verhalende tekst schrijven: leerlingen schrijven een verhaal bij een plaatje. Leerlingen hanteren een logische opbouw.
- Chronologische volgorde (tijd): Leerlingen kunnen aan de hand van context vertellen welke tijd eraan gebonden is. (bijvoorbeeld: een invultekst)

- Thema 5:
- bewust zijn van hoe je gesprekken voert
- (taalgebruiksbewustzijn)leer)gesprekken in kleine en grote groep met leraar
- reflectie op patronen en rollen (processen) in gesprekken: communicatieve houding, onderwerp van gesprek, manier van praten, beurtwisseling en rolverdeling (bijv. zelf een beurt nemen, in de rede vallen, een vraag stellen, duidelijk praten, vragen om uitleg, zelf kiezen waarover je praat)
- gesprekken: deelnemen aan klassikale leergesprekken, gesprekken met onbekenden en niet-gesimuleerde telefoongesprekken
- bepalen welke informatie wel/niet belangrijk is, in relatie tot eigen kennis
- naslagwerken, waaronder in ieder geval een woordenboek, telefoonboek, kinderatlas.
- instructieve teksten, bijvoorbeeld recepten, gebruiksaanwijzingen, uitleg bij opdrachten.
- verhalende teksten ((persoonlijke) verhalen, gedichtjes, briefjes en kaarten voor anderen)
- verzorgen is gericht op: verdeling bladspiegel illustraties bij tekst
 - o Tekst lezen
- vraag-antwoord: vraagteken en vraagwoorden als wie, waar, wanneer, waarom, hoe, waardoor, waarmee
- kritisch lezen van informatie bepalen welke informatie wel/niet belangrijk is, in relatie tot eigen kennis
- informatie beoordelen proberen aan te geven waarom die informatie belangrijk is (koppelen aan studerend leesdoel
 - o Plezier in lezen

- informatieve boeken, serieboeken, stripboeken, verhalende boeken om zelf te lezen
genres: ook historische verhalen, sprookjes
- plezier in voorgelezen worden, zelf lezen en zelf voorlezen
- gemotiveerd om zelf te kunnen lezen
 - o Begrijpend lezen
- Een belangrijk doel van leesonderwijs is: begrijpen wat je leest!
- De kinderen maken kennis met strategisch gedrag dat de leerkracht toepast bij het voorlezen. Ze kunnen dat zelf toepassen bij het begrijpend lezen, als ze eenmaal zover zijn.
- De strategieën zijn:
 - voorspellen
 - samenvatten
 - visualiseren
- o Woordenschat
- eigen woordenschat opbouwen

Hieronder vindt u de doelen per thema voor spelling:

Thema 1:
Eind van het thema rustig aan starten met schrijven van mkm-woorden

Thema 2:

- Mkm woorden
- Start schrijven mmkm/ mkmm woorden
- Start schrijven mmkm/ mkmm woorden (met klikklak)
- Enkelvoudige zinnen schrijven met alle aangeboden spellingregels (de beer eet)

Thema 3:

- Schrijven mmkm/ mkmm woorden (met klikklak),
- Enkelvoudige zinnen schrijven met alle aangeboden spellingregels (de beer eet)
- Elfjes maken n.a.v. thema wilde dieren t.w. landdieren, zeedieren en luchtdieren.

Thema 4:

- mkm-,mmkm-, mkmm- en mmkmm-woorden moeten goed en snel geschreven worden.
- veel voorkomende éénlettergrepige woorden met een spellingsprobleem(v-f,s-z,ou-au,ch-g,-eer,-oor ,-eur, aai, ooi, oei, sch(r), eeuw, ieuw, uw, en klankgroepen) moeten herkend worden en goed geschreven worden:de eerste tekenen van spellingsbewustzijn

Thema 5:

- Klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers vooraan of achteraan: mmkm (bloem) en mkmm (paars)
- Klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers vooraan en achteraan: mmkmm (krans, spons)
- Klankzuivere woorden met meer dan twee medeklinkers achter elkaar: mkmmm (markt), mmmkm (straat), mmmkmm (straks)
- Woorden met (f)v of (s)z (zwart, streep)
- Woorden met ei of ij (trein, prijs)
- Woorden met au of ou (saus, fout)
- Woorden met sch- (school, schaak)
- Woorden met schr- (schrift, schraap)
- Woorden met -f achteraan (zeef, slof), nooit een - v achteraan
- Woorden met twee medeklinkers achteraan, die met een tussenklank worden uitgesproken (melluk - melk)

- Woorden met -cht (dicht, recht)
- Woorden eindigend op -eer/-oor/-eur, waardoor er een klankverkleuring optreedt (beer, spoor, kleur)
- Woorden eindigend op -eel, waardoor er een klankverkleuring optreedt (veel, keel)
- Woorden met -uw, -eeuw, -ieuw
- Woorden met de stomme e (bakker)
- Eenvoudige zinnen schrijven met alle aangeboden spellingregels

Schrijven:

De kinderen schrijven met een 3-kant potlood of een eigen stabilo (potlood!). We gebruiken de methode handschrift. In het eerste half jaar ligt de nadruk op de motoriek en het richting leren geven aan het schrijfgerei. Buiten het aanleren van de cijfers (correct schrijven, juiste richting) en schrijfpatronen ligt de nadruk op pengreep, juiste schrijfhouding, juiste positie schrift/blad en oefeningen voor fijne en grove motoriek. Het tweede half jaar leren de kinderen de schrijfletters en gaan we steeds kleiner schrijven. (tussen lijnen)

Godsdienst:

De methode Startpunt is onze leidraad en we maken gebruik van kinderbijbels. Hieruit lezen we gemiddeld twee keer per week verhalen uit voor en bespreken we de achterliggende gedachte. We zingen christelijke liedjes.

Handvaardigheid, tekenen en muziek

We maken gebruik van de methode 'Moet je doen' voor alle drie de vakken. Verder maken we gebruik van het internet voor actuele, leuke opdrachten. Ook wordt er gebruik gemaakt van diverse liedbundels waar we liedjes uithalen die bij de thema's passen.

Weektaak/takenkaart

Per thema werken we een keer met een takenkaart. Hierop staan werkjes in de verschillende hoeken (en dus verschillende leergebieden) die de kinderen moeten doen. Ze mogen zelf weten wanneer ze welke opdracht doen, als ze aan het eind maar alles gedaan hebben. Hiermee bevorderen we het zelfstandig werken en plannen van werk. Ze strepen af op hun takenkaart wat ze gedaan hebben. Net als bij de kleutergroepen wordt er gebruik gemaakt van het planbord om het werken te coördineren.

Engels

Engels wordt wekelijks gegeven. Voor de lessen wordt gebruik gemaakt van de methode 'Take it easy'.

Gym

Een keer per week wordt er 45 minuten gym gegeven door de vakleerkracht in de gymzaal van Zjaak.

Pauzes

Behalve op woensdag hebben de kinderen 2 keer pauze per dag. Rond 10 uur wordt er een kwartier buiten gespeeld onder toezicht van de eigen leerkracht. Voor of na deze pauze wordt er ongeveer een kwartier fruit gegeten en gedronken. Rond 12 uur gaan de kinderen een half uur naar buiten onder toezicht van personeel van De Stelberg of KSH. Hierna lunchen de kinderen in de klas met de eigen leerkracht. (ongeveer 20 minuten)

Uitstapjes

Elk jaar gaan de kinderen een aantal keer op bezoek bij kinderboerderij 'De Blijde Wei' voor een educatieve les en zijn er op school een aantal lessen op gebied van drama/muziek die verzorgd worden door de SKVR. Ook gaan we op schoolreis.

Hulp van ouders

Gedurende het jaar wordt er van alles georganiseerd in en om de klas waar we uw hulp bij kunnen gebruiken. Te denken valt aan het spelen van gezelschapsspelletjes, leeshulp, karweitjes in en om de klas, bakactiviteiten, rijden naar het bos/kinderboerderij etc. Vindt u het leuk om te helpen, laat dat dan weten aan de leerkracht. Voor activiteiten wordt u altijd benaderd via de oc's (oudercoördinatoren) of mijn schoolinfo.

Gezonde school

De kinderen eten ieder ochtend fruit/groente bij hun drinken.

Denkt u ook aan een gezonde lunchtrommel?

Wanneer uw kind jarig is, mag hij/zij trakteren. Er zijn op internet ook veel leuke, lekkere, gezonde traktaties te vinden.